

Лекція 1. Академічне письмо: комплекс ключових компетенцій

1. Специфіка курсу «Основи академічного письма».
2. Академічне письмо: комплекс ключових компетенцій.
3. Поняття про академічну доброчесність. Кодекс академічної доброчесності.
4. Авторське право. Об'єкти авторського права
5. Наукова мова як комунікативний феномен

Завдання курсу

«Основи академічного письма»

- ознайомитися із теоретичними основами академічної доброчесності;
- оволодіти навичками наукового мовлення;
- отримання навичок формування наукових текстів та презентацій із дотриманням принципів академічної доброчесності;
- запобігання плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у виші.

Академічний

1) Стосується академії; здійснюваний нею.

2) Навчальний. *Академічний рік.*

3) перен. Суто теоретичний, абстрактний.

Який не має практичного значення, відірваний від життя.

4) Який дотримується традицій, канонів, встановлених де-небудь серед кого-небудь. Традиційний, канонічний (про літературний, науковий і т. ін. твір, стиль твору тощо). *Академічний спів, академічний живопис.*

5)

Наділений рисами, характерними для людей науки, для академічного наукового середовища.

||Суворий, стриманий.

Необхідні вміння для успішного оволодіння навичками академічного письма:

- академічна грамотність (читання, усна і письмова мова з урахуванням мети висловлювання; вираження думок за допомогою інструментарію дискусій і досліджень);
- інформаційна грамотність (визначення інформаційних потреб і пошук джерел інформації; їх оцінка і переробка);
- міжкультурна грамотність (знання про різні культури, зокрема про традиції і цінності).

Культура читання наукового тексту

Переглядове читання спрямовується на попереднє ознайомлення із книгою і виділення ключових слів, зокрема, в анотації, змісті, передмові /вступі, окремих частинах тексту.

Ознайомлювальне читання передбачає загальне ознайомлення із змістом тексту та вияв його основної ідеї.

Поглиблене читання – це детальне опрацювання наукового тексту, його аналіз та оцінка: виписування понять з їх поясненням; неодноразове перечитування окремих частин у тексті.

спрямовується на постановку різного типу питань до тексту, сортує **Аналітико-критичне, творче читання** наукового матеріалу під певним кутом зору, коментарі до фрагментів наукового тексту, його рецензування.

Академічна доброчесність – це моральний кодекс та етичні правила цивілізованого наукового та освітнього співтовариства. Поняття академічної доброчесності включає в себе такі цінності, як запобігання шахрайству, фальшуванню та плагіату; підтримка академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях та науковому видавництві.

Академічна культура – сукупність норм і цінностей освітньої і наукової діяльності університету.

Основні риси академічної культури:

- культура навчання в університеті, етичні цінності, традиції, норми, правила проведення наукового дослідження;
- наукова мовна культура, професійна субкультура наукового співтовариства;
- соціальна, моральна відповідальність за процес і результати дослідження, що формується в культурно-освітньому просторі вищого навчального закладу.

До основних цінностей академічної культури віднесено:

- інтелектуальна свобода і соціальна відповідальність;
- моральна відповідальність самостійних дослідників і вчених не тільки за процес дослідження (вибір теми, методи і порядність), але і за його результати;
- прагнення окремих наукових об'єднань до співпраці у світовому масштабі;
- право вчених вільно висловлювати свої думки про наукові та етичні аспекти дослідницьких проектів і їх результатів, право також уникати участі в проектах, які суперечать їх переконанням, цінностям;
- самоцінність інтелектуальної роботи незалежно від термінів одержання результатів.

Академічна нечесність

- **Плагіат** тобто навмисне чи усвідомлене оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань.
- **Списування** відповідей у іншої особи під час складання будь-якого виду підсумкового або поточного контролю (іспиту, тесту тощо) є проявом нечесності, який має стосунок здебільшого до освітнього процесу.
- **Придбання** в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних **результатів навчальної та наукової діяльності** (звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо)
- **Академічне шахрайство**, підтасовування, фальсифікація пунктів бібліографії зазвичай виявляється у формі посилання на джерела, які не використовувалися в роботі; підтасовування, фальсифікація самих результатів наукових досліджень, тобто подання емпіричних даних, які відрізняються від дійсно отриманих з метою підтвердження власних теоретичних побудов або й фабрикація даних або результатів, тобто отримання або оприлюднення результатів досліджень без проведення самого дослідження (експерименту, вимірювань тощо. **Надання відгуків або рецензій на наукові** або навчальні роботи без належного проведення їх експертизи.
б. **Недобросовісна конкуренція між особами**, що здобувають освіту, або поміж науковцями іноді призводить до такого феномену, як завдання шкоди, псування, саботаж навчальної або дослідницької роботи інших осіб (псування, знищення цифрових файлів, паперових матеріалів тощо).

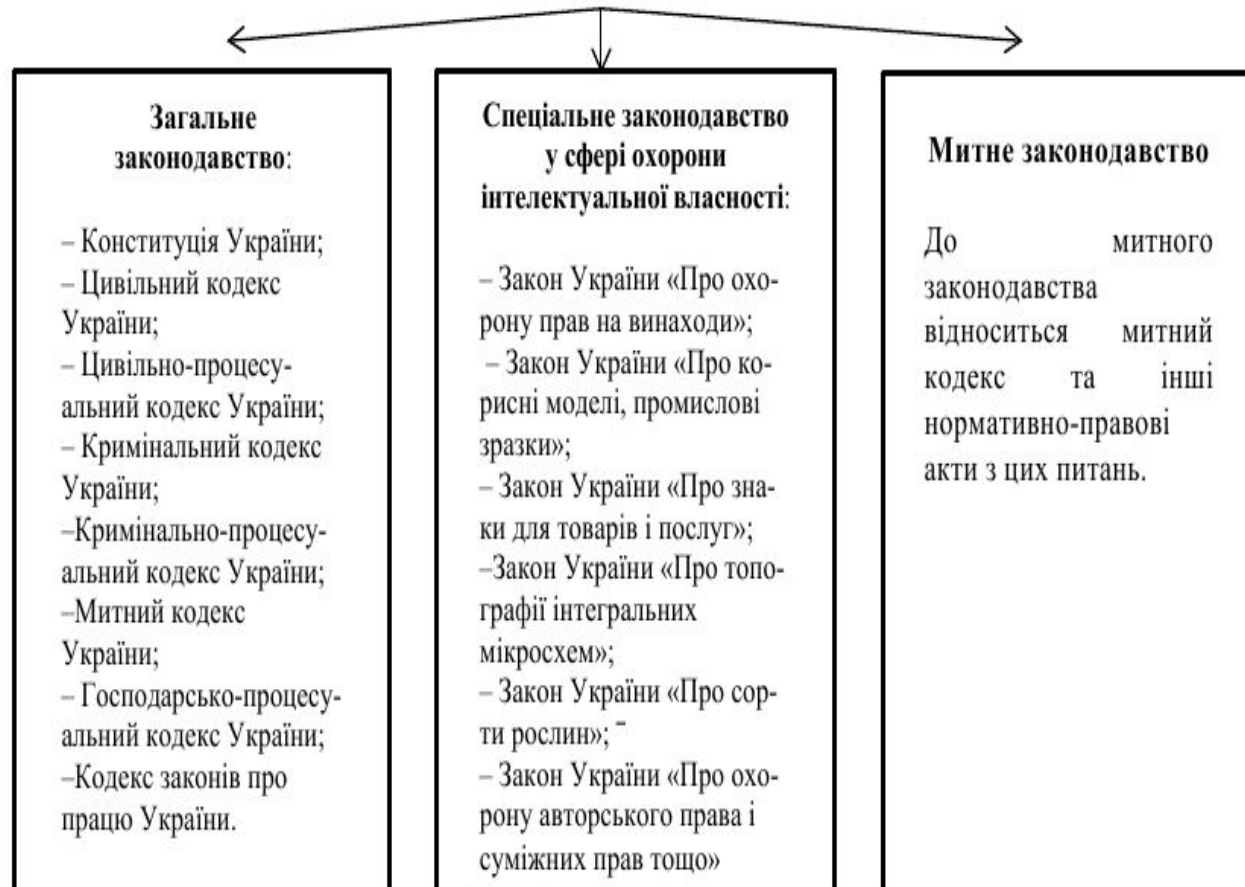
Академічна нечесність

- **Включення до списку авторів** наукових, навчальних видань або виконавців проекту осіб, які не брали участь у підготовці (написанні) та в отриманні наукових результатів.
- Отримання або **пропонування неправомірних винагород** за несправедливе отримання будь-яких переваг у навчальній, дослідницькій чи трудовій діяльності.
- **Примусові благодійні внески та примусова праця** – примушування студентів сплачувати гроші чи виконувати певну роботу під загрозою зумисно завдати шкоди інтересам та правам студента у навчанні, побуті чи інших питаннях.
- **Конфлікт інтересів** – реальна та потенційна суперечність між особистими майновими, немайновими інтересами особи чи близьких їй осіб та її повноваженнями, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй повноважень.
- **Непотизм** (надання родичам або знайомим посад незалежно від їхніх професійних здібностей) та перевищення повноважень – використання родинних зв'язків чи службового становища для отримання переваг у навчальній, позанавчальній, науковій чи адміністративній сфері.

Авторське право в об'єктивному сенсі є сукупністю норм цивільного права та інформаційного права, що регулюють відносини за визнанням авторства та охороні творів науки, літератури і мистецтва, встановлюють режим їх використання, наділяють їх авторів немайновими і майновими правами, захищають права авторів та інших правовласників.

Законодавство України, яке містить норми щодо охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності, умовно можна поділити на такі блоки:

Наукова комунікація (НК) - обмін науковою інформацією (ідеями, знаннями, повідомленнями) між ученими і спеціалістами ■

У процесі НК виділяють п'ять основних елементів:

- 1) комунікант - відправник повідомлення (особа, яка генерує ідею або збирає, опрацьовує наукову інформацію та передає її).
- 2) комунікат - повідомлення (фіксована чи нефіксована наукова інформація, закодована певним чином за допомогою символів, знаків, кодів).
- 3) канал (спосіб передачі наукової інформації).
- 4) реципієнт - отримувач повідомлення (особа, якій призначена інформація і яка певним чином інтерпретує її, реагує на неї).
- 5) зворотний зв'язок - реакція реципієнта на отримане наукове повідомлення.

Наукове мовлення — функціонування національної мови у сфері наукової комунікації.

Функціональна мова — мова, призначена для спеціальних цілей та обслуговування окремих сфер людського спілкування.

Предметна (фахова) мова — сукупність мовних засобів, які використовують у професійній сфері комунікації з метою забезпечення порозуміння між людьми, які працюють у цій сфері.

Мова науки — засоби мови, що характеризують усі функціонально-стильові різновиди наукової сфери спілкування; специфічна система граматичних і семантичних засобів вираження знакових одиниць, які становлять ядро і периферію наукового стилю.

Дякую за увагу!